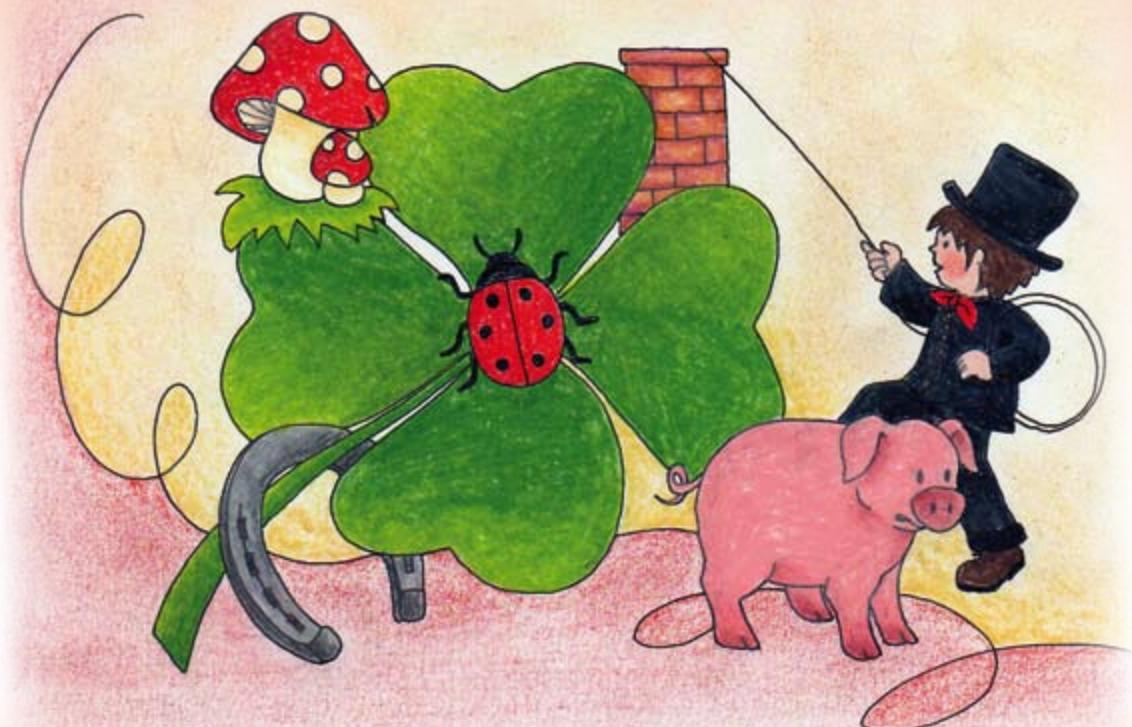

moj novi minimulti

Srićno Novo Ljeto 2008.!

12 misec

Poveži mesece s dani i zapiši broje u kolobare!

1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6

maj

30 dan

30 dan

SVIDODŽBA

2008 | 2008

Národný Eva Flod.

Družstvo: 4

Matematika: 4

Sociálny: 4

Lektorický: 4

Učebnica: 4

Relax: 4

decembar

30 dan

31 dan

31 dan

juni

oktobar

juli

28/29 dan

31 dan

31 dan

februar

28/29 dan

31 dan

januar

septembar

31 dan

31 dan

31 dan

august

31 dan

31 dan

marc

7 - 8 - 9 - 10 - 11 - 12

Povidaj i piši u pisanku, ča/što znaš o mesci!

Januar je prvi mesec. U februaru je mesopust.

Marc ima ___ dan.

Od siječnja do prosinca

Kada imaju dica
u svojem razredu rođendan?

Napiši ovako:

Martinin rođendan je 12. lipnja.

Petrov/Štefanov rođendan je

januar

februar

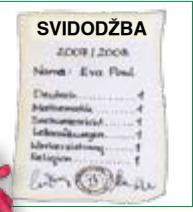
marc

april

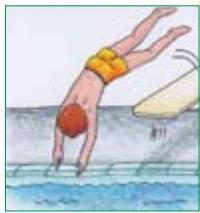
maj

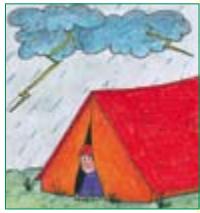
juni

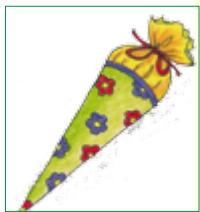
Upoznati i upotribljavati hrvatske izraze za mije

Srbija

kolovoz

rujan

listopad

studeni

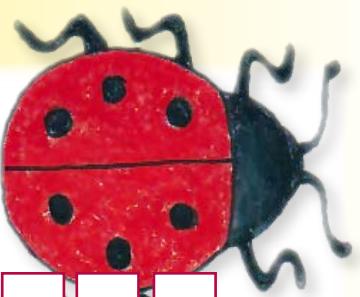

prosinc

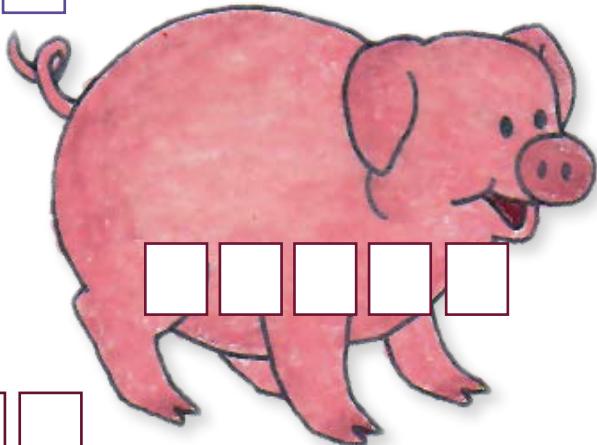
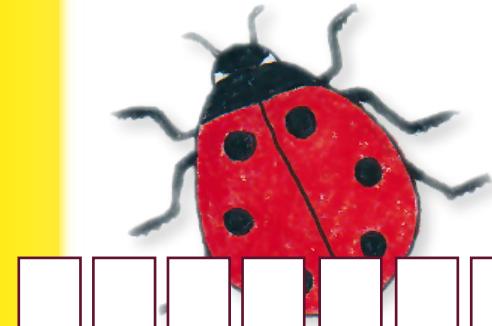
consonants / consonants / consonants / consonants / consonants

Simboli sriće

Tvorи правилне ричи!

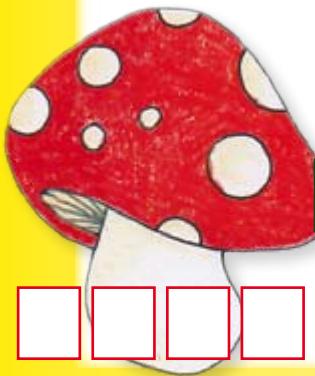

--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--

puzipave - božja kravica
svinjá - vraganj
dimnjáčar
ditelina - potkova

--	--	--	--	--	--	--

stara majka

stari otac

Srični Tom

Slike ćeš ti pokazati, kelkoje riči pašu na liniju!

Danas je prvi januar, prvi dan Novoga ljeta. Tom je

trudan. Pol noći je bio budan sa svojimi roditelji i gledao je noćni vekomelar. Sada je kod starih roditeljev. „Sve dobro za Novo ljetu!”, više on i zagili prvo , pak „I tebi, dragi dink”, velu stari roditelji. Oni porinu Tomi nešto u ruku. Tom gleda radoznašo. mu je dao jednoga maloga od plastike, a od je dostao jednoga maloga . „Ča/Što je to?”, pita Tom začudjen. „To su sriće”, veli . „Ove male figure neka ti donesu sriću u Novom ljetu.” „Hvala!”, više Tom. On se jako veseli. Čuje se: „Ding, dong!” Ujaci Fredi, ujna Maja, Tina i Niko su došli. I oni kanu željili čuda sriće za Novo ljetu. „To je za tebe”, veli Tina. Ona da Tomi jednu malu . Od ujca Fredija Tom dostane od ujne Maje jedan , a Niko mu da malu zlatnu . Sričan Tom gleda na svoje dare. „No?”, pita ujac Fredi. „Ča/Što si željiš za Novo ljetu, Tom?” „Ja si ne želim ništa željiti, ujče Fredi”, odgovori Tom ovitočeno. „Kako to misliš?”, pita ujna Maja. Tom pokaže sve svoje figure sriće: i pinez. „No, s tolikimi talismani će mi sve pasti u ruke!”

potkova

svinja

vrganj

djetelina

simboli

puzipave
božja kravica

dimnjacač

Jednina – Množina

Na liwoj strani vidiš od svakoga simbola vrće
nek jedan kusić, na desnoj strani već kusićev.

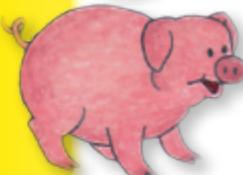
Piši na linije prave riči!

dimnjačar

vrganj

sv _____

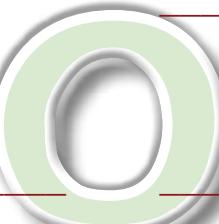

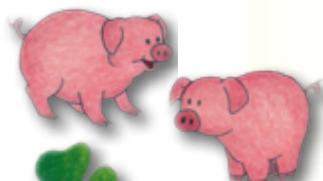
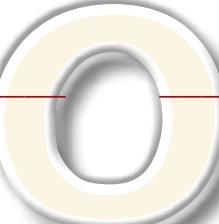

dimnjačari

sv _____

Ki/Koji simboli sriće su to?

Livo su simboli sriće opisani. Najdi na desnoj strani sliku i poveži ju s objašnjevanjem!

Ako si dobro povezao/la, dostat ćeš rič rješenja.

1

On čisti dimnjake. Njegov obraz, njegove ruke i njegova pratež su uvijek umazani i črni. U ruki ima dugu metlu.

2

Ova životinja je mala. Ona je črljena, na hrptu ima male črne točkice. Ona more letiti.

No

3

Ova raslina raste u lozi. Najdeš ju po godini, kad je zemlja vlažna. Ona raste u jeseni.

4

Ova životinja rado rova u blatu. Ona je velika i teška. Ona žere sve, čašto joj seljak daje: meso, povrće, voće, ...

vo

5

Ov simbol sriće je raslina. Ova raslina je zelena i jako mala. Ona raste u vrtu i na putu. Ima četire liste.

6

Ov simbol već ne vidimo čuda puti. Konj nosi tako nešto na nogu.

o

tvoj novi minimutli

1	2	3	4	5	6

Čitati tekst;
rešiti ganked – ka/koja rič fali?

ti želi srićno

minimulti novi moj

Ča/Što velu moji pet prsti?

Prvi veli:

Kad je zima, nosim rukavice.

Drugi veli:

Kad je zima, krmim gladne ptice.

Treti/Treći veli:

Kad je zima, čekamo na snig.

Četvrti veli:

Kad je zima, hodte svi na brig!

Peti veli:

Kad je zima, veselimo se svi.

Sankati, klizati,
snigovića graditi –
to kanimo mi!

Kada je tvoj rođendan?

Pokusite ovakov razgovor u razredu. Recite u kom/kojem mjesecu je vaš rođendan. Morebit znate točan datum! Lipo je, ako znate reć, ča/što se za vaš rođendan more djelati ili ča/što si želite!

Anton: Kada je tvoj rođendan, Mario?

Mario: Moj rođendan je u septembru, kad se počne škola.

Kada je tvoj rođendan, Eva?

Eva: Moj rođendan je u marcu. Onda cvatu prve kitice.

Kada je tvoj rođendan, Lukas?

Lukas: Moj rođendan je u januaru, kad se počne Novo ljetno.

Kada je tvoj rođendan, Ana?

Ana: Moj rođendan je u juliju. Onda se moremo kupati.

Kada je tvoj rođendan, Liza?

Liza: Moj rođendan je u decembru, prije nek dojde Mali Jezuš.

Kada je tvoj rođendan, Kristina?

Kristina: Moj rođendan je 29. februara. To je samo svako četvrti ljetno.

Kada je tvoj rođendan, Anton?

Anton: Moj rođendan je danas.

Sva dica: Sve dobro za tvoj rođendan! Živio!

Gовор: 1. stupanj jezična igra prsti - govoriti napamet

Gовор: 2. stupanj - jezična vježba

Simboli sriće

Poznate još druge simbole i znači ča/što značu?

Morebit imate dicu iz različnih zemalja u razredu, ka/koja vam moru povidati kako se onde svečuje Novo ljeto i kakove simbole oni imaju.

Feliks: Hej, znaš ča/što sam čer vidio u trgovini?

Lena: Kako ču ja to znati?

Feliks: Onde su imali same male figure od plastike.

Lena: Kakove figure?

Feliks: Svinje, dimnjačare, potkove, diteline s četirimi listi, puzipave/božje kravice i črljene vrganje.

Ana: Ha, ha, ha! A ti ne znaš zač/zašto je to?

Feliks: Ne, znaš ti?

Ana i Lena: No sigurno to znamo! To su simboli sriće.

Feliks: A zač/zašto imaju to sada, a ne svenek?

Lukas: No, kad se to daruje za Novo ljeto.

Ana: Ako komu željiš, da bude imao dost pinez,
da bude mogao dobro živiti, onda mu moreš darovati svinju.

Lena: A dimnjačar čisti dimnjake, i se tako skrbi, da ne pogori stan.

Feliks: A ča/što zlamenuje potkova?

Lukas: Potkova simbolizira moć konja.

Feliks: Mojemu tovarušu bi željio bolje ocjene u školi.
Ča/Što morem njemu darovati?

Ana: Hm, čekaj malo. Najbolje bi bila ditelina!

Lena: Ja ču mojoj sestri darovati puzipavu/božju kravicu.
On/Ona brani dicu i betežnike.

Lukas: Ste vi znali, da se more stati nesrića,
ako se pravi/prava puzipave/božja kravica pogazi?

Ana: Ja sam čula, da vrganj pomaže ako se gdo boji ili je slab.

Feliks: A tako je to. Ja jur znam komu ču ča/što darovati.
Ufam se, da ču i ja ča/što dostati! Svaki triba sriću!

Simboli sriće: računi

Računaj i napiši rezultate u polja!

Na koncu ćeš znati, čalšto nam želji dimnjaka!

8	6	5	4

9	2	1	3	7	10

$4+4=\check{C}$

$2+2=A$

$5+4=S$

$9-7=R$

$1-0=I$

$9-6=\check{C}$

$10-3=E$

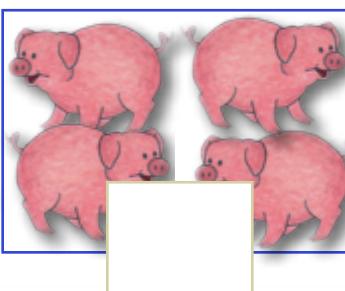
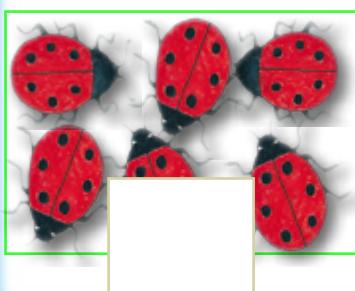
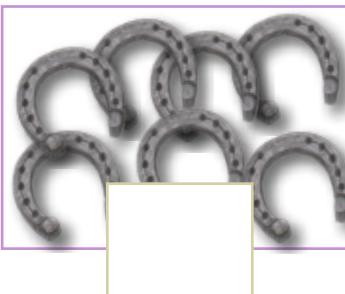
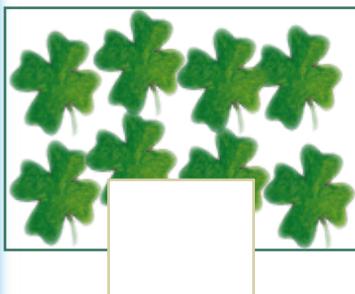
$8+2!=$

$9-3=U$

$5+0=D$

Koliko?

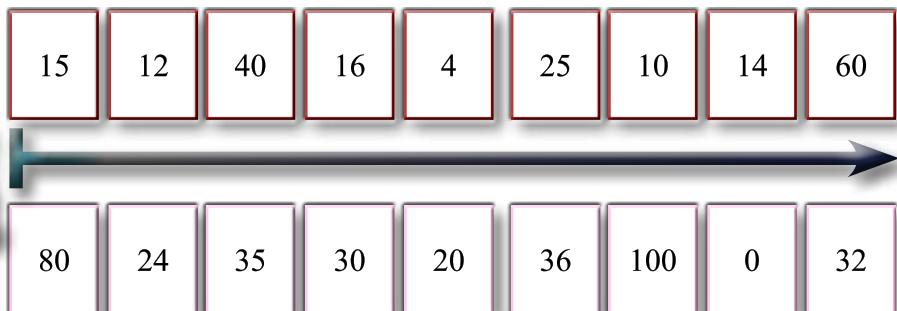
Bobroji simbole sriće! Zapiši odgovarajući broj u ormarić pod sliku!

Množenje brojev

Ka/Koja živila će bili prva u cilju?

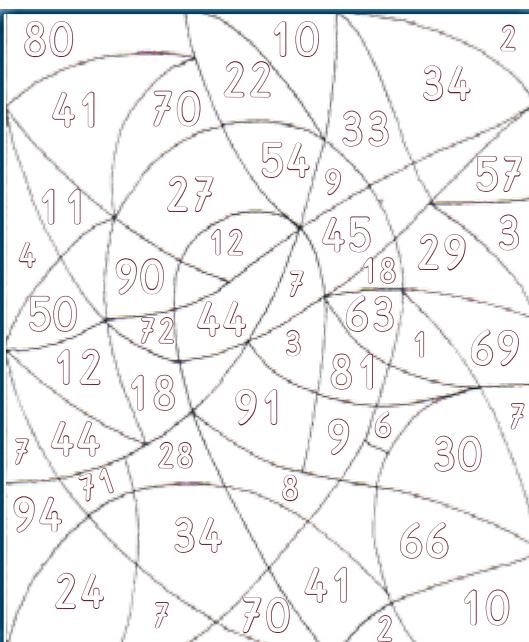
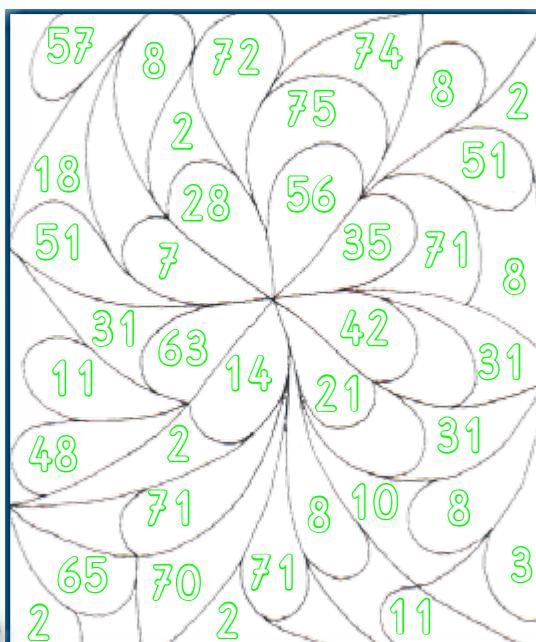
Računaj po redu i pošarbij odgovarajuće polje!

- 1) $3 \cdot 5 =$ 2) $6 \cdot 2 =$ 3) $8 \cdot 10 =$ 4) $6 \cdot 4 =$ 5) $7 \cdot 5 =$ 6) $8 \cdot 5 =$
 7) $3 \cdot 10 =$ 8) $4 \cdot 4 =$ 9) $5 \cdot 4 =$ 10) $9 \cdot 4 =$ 11) $2 \cdot 2 =$ 12) $5 \cdot 5 =$
 13) $5 \cdot 2 =$ 14) $10 \cdot 10 =$ 15) $7 \cdot 2 =$ 16) $0 \cdot 4 =$ 17) $6 \cdot 10 =$ 18) $8 \cdot 4 =$

Pošarbij broje množenja od **7** zeleno!

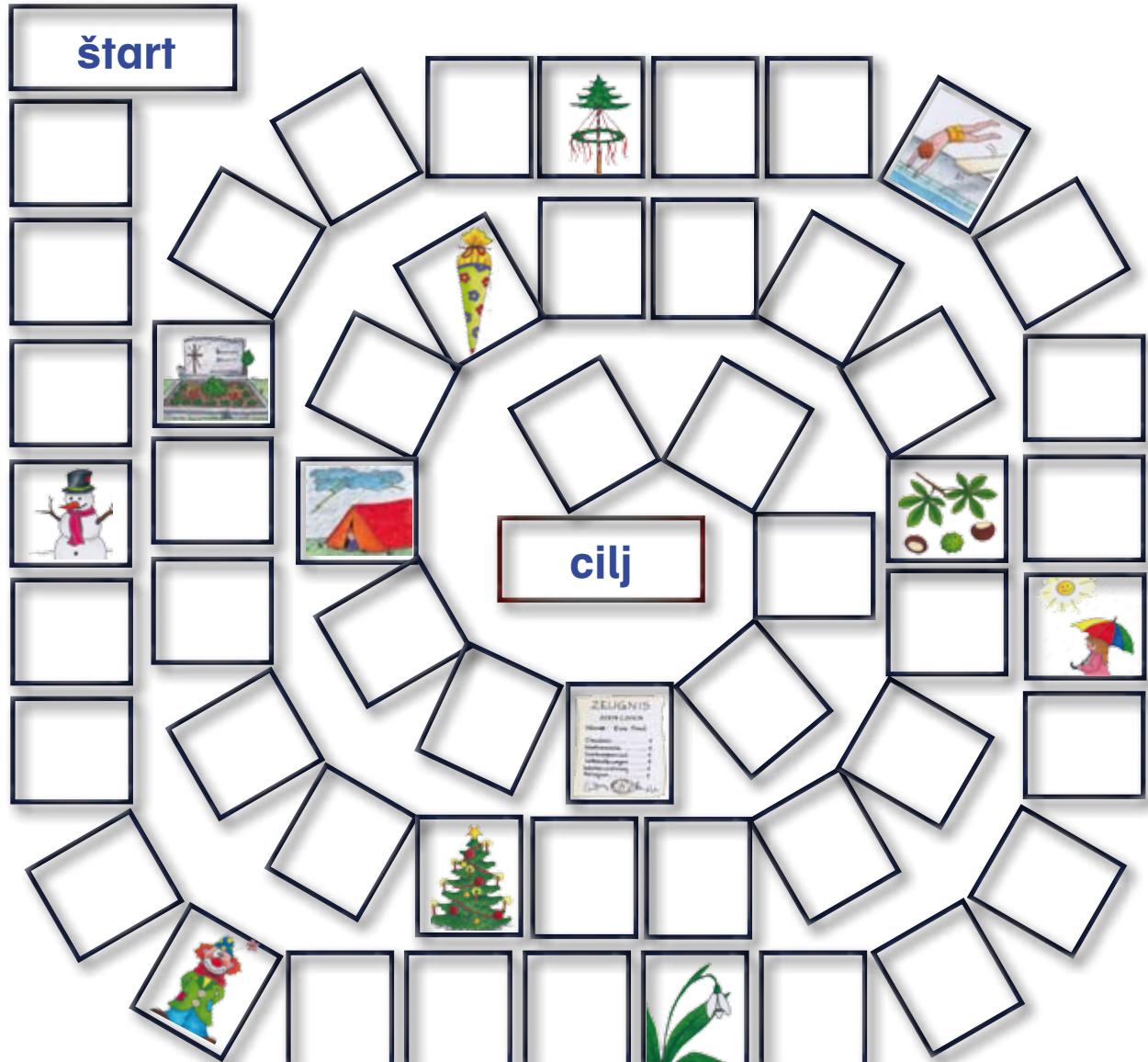
Pošarbij broje množenja od **9** kačeko!

Poznaš ove mesece?

Ovako se igra: Prvo izriči kartice na štani 13.

Za ovu igru brišaš/pravaš samo zelene kartice. Isto tako brišaš/pravaš kocku i svaki igrač jednu figuru. Počni kod starta. Ako dođeš na jednu sliku, mora ti voj pravi/desni susjed pročitali karticu, ka/koja sliši tomu polju. Ako si dobro odgovorio, vozi se dvoja polja dalje. Ako nisi znao odgovor, prekini igru jednoč. Dobilnik je on igrač, ki/koji je prvi u cilju!

Miseci

stran 13

siječanj

... je prvi mjesec.
Rado gradimo
snigovića.

januar

veljača

Drugi mjesec je ...
Belar ide na
mesopunski bal.

februar

ožujak

Ovo je treći mjesec.
U ... iščem
prve visibabe.

marec

travanj

april

svibanj

Peta mjesec je ...
U selu se nastavi
majuško stablo.

mai

lipanj

juni

srpanj

Sedmi mjesec
je ...
Marko skoči
u vodu.

ljubi

kolovoz

... je osmi mjesec.
Čuda kralj je
nevriime, gumi i
se liska/musiće.

august

rujan

septembar

listopad

Deseti mjesec je ...
Sada su kostanje
zeleni i dica rado
pusku letili zmeje.

oktobar

studeni

... je jedanaesti
mjesec.
U ovom mjesecu su
Svi svetli i
Martinja.

novembar

prosinac

decembar

14. Stran Vježbe s partnerom!

Vježbajte se, kako je pisano na sliki!

„Boksati u zrak“

20-30 krat

Boksaj brzo jednoč lивом i onda desnom rukom!

„Projti s partnerom u koljena“

10 krat

Čučnite se i prignite koljena!

„Trgati jabuke“

20 krat

Pretegnuti ruke polako i zminljivo u zrak!

„Piliti drva“

20 krat

Vuci zminljivo ruke partnera k sebi.

„Skakati kot marioneta“

10 krat

Skačite kot marionete!

„Rastezanje s partnerom“

3 krat

Brojite s pretegnutimi rukama polako do 15!

„Voziti se biciklom“

20-30 krat

Gibajte noge, kot da bi se vozili biciklom! Pokusite isto i u drugi smir!

„Siditi kot krojač“

1 minuta

Sjedite se na tlo i spočivajte se!

„Sunčati se“

5 krat

Udahnuti - trbuš van i pretegnuti ruke!
Izdahnuti - trbuš nutar!

„Skočiti i pretegnuti se“

10 krat

Prignite koljena, onda skočite brzo i se pretegnite u zrak!

„Vježba za trbuh“

20 krat

Dotakni livi lakat desnim koljenom i obratno!

„Rivati ruke na stran“

20 krat

Rivajte prvo livu ruku, a onda desnu ruku na stran!

Kalendar za Novo ljeto

Ovaj kalendar moreš darovati stariim roditeljem,
tvojim roditeljem ili ga moreš obisiti kod sebe u spavaćoj sobi.

Ovo je sve potrebno:

- 13 papirov u različni farba, veličina A4 ili kvart
- 12 fotografijov (obitelji, životinj, od tebe, ...)
- bušilo
- konac
- lipilo
- flomaster

1. Prvi papir je omot, na njega piši u tvojem naljilipšem rukopisu: „Srično Novo ljeto 2008.!“
2. Na druge papire nalipi tvoje fotografije! Ako kaniš, napiši jednu ili dvi rečenice pod sliku! Pred sliku napiši ime mjeseca!
3. U svaki papir načinji bušilom dvi škulje! Svaka škulja mora biti na istom mjestu, jedna škulja na livoj strani, jedna škulja na desnoj strani.
4. Povliči konac kroz live škulje svih papirov i onda kroz desne škulje svih papirov! Kraj konca sveži skupa!
5. Flomasteri polipšaj kalendar!

Skupno kroz ljeto – pomoći jedan drugomu

Brinos Instituta za vjerskopedagošku izobrazbu

Jedan muž
je bio na putovanju.
Razbojnici
su ga napali.

Ostavili su ga
pol mrtvoga ležati.

I neki Levit,
sluga u hramu/crikvi,
je prošao mimo kot
kad ga **ne bi bio vidio**.

Po nekom vrimenu
je došao mimo duhovnik.

On ga je video,
ali prošao je dalje.

U prispodoba nas uči Jezuš
kako moremo biti dobri ljudi.

Skupno kroz ljeto – pomoći jedan drugomu

Prinos Instituta za vjerskopedagošku izobrazbu

Došao je Samaritanac.

Ončas su bili Samaritanci za Židove nepošteni ljudi. Ali Samaritanac je imao pomilovanje. **Zamotao mu je rane.**

**Zdignuo ga je na oslicu
i otprimio ga u gostionu.**

Dao je krčmaru pinez, da se skrbi za njega, dokle ozdravi.

„Boj, i čini isto!”, je rekao Jezuš.

Isto kot Samaritanac se moramo s_r_i_i za druge, ako trubaju našu pomoć (k_b_t).

Isto kot S_m_r_t_n_o ne moremo proći mimo n_s_i_e drugoga i misliti:

„Važno, da meni ide dobro!“ (e_r_ó).

Isto kot Samaritanac ne moremo ostaviti ljudе s_m_e, ako su u stiski (a_e).

Dobri i pripravljeni na p_m_ó su većkrat ravno oni ljudi, o ki/koji dobro ne mislimo (o_o).

Zimski šport u Gradišću!

U Gradišću nimamo visoke brige.

Ali još je moguće biti aktivni u zimi.

Kod nas postoji mogućnost za klizanje, isto tako kao za šijanje.

Pošči ova sela na tvojoj gradiščanskoj karti i premisli si, koliko zimski šport se onda gaji. Poveži sela s riči u ormarići!

Niuzalj

Willersdorf

Wiesen

Windisch/Minihof

Željezno

šijati se
1

2 - skijati se
na ravni staza

klizati se
3

Ke/Koje mogućnosti za zimski šport imaš u tvojoj blizini?

Predstavi si, da si načelnik vaše općine!

Načini reklamu za zimski šport u selu!

Oblikuj jedan plakat,

napiši tekst za reklamu u novima, u radiju ili u televiziji!

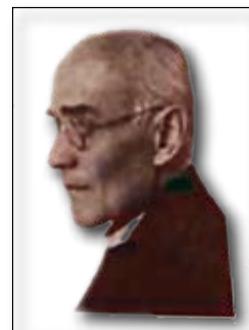
Pisati reklamu
za zimski šport u vlašćem selu!

Petar Jandrišević /Jandrisevits

je živio od 1879. do 1938.

Pred 70-imi ljeti je umro Petar Jandrišević.
Zato se ovo ljeto spominjamo ovoga pisca.

On se je rodio 22. februara 1879. u Šeškutu (Sulz).
To je u južnom Gradišću, nedaleko od Novoga Grada.
Onda su u Šeškutu još živili Hrvati. Danas je
Šeškut poznat zbog mineralne vode „Güssinger“.

Kad je bio Petar Jandrišević dite, je današnje Gradišće slišilo još k Ugarskoj. Zato je on išao u gimnaziju u Sambatel. Onda se je odlučio, da će nastati svećenik. Prvo je bio kapelan u Solunku i Rohuncu. **Onda je nastao farnik na Stinjaki i u Čembi.**

Po Prvom svjetskom boju je Gradišće došlo k Austriji. Petar Jandrišević se je politički angažirao i je nastao zastupnik Kršćanskosocijalne stranke u Zemaljskom saboru. Onda to nij' bilo ništ zvanarednoga, da su se farniki bavili s politikom.

Ali Petar Jandrišević je imao i još druge interese:

On je pisao za različne novine.
On se je bavio s arheologijom, povešću, botanikom.
I ne na zadnje je pisao štorice.

1938. je Petar Jandrišević umro u Čembi, kade je i pokopan.

Upoznati važne gradičansko-hrvatske pisce;
Čitamo i povidamo 3./4. razred, stran 175-176!

minimuljti novi moj

Zbogom 2007.! Zdravo 2008.!

Zbogom Staro ljetо!

Lipo si ti bilo.

Veselo smo tancali,

ucili se i jačili.

Sada ćemo mi

pojt u Novo ljetо.

Kade će sigurno

opet biti lipo.

Zdravo Novo ljetо!

Počelo je Novo ljeto

Melodija i tekst: mi Kornfeind Branko

Music notation for the song "Počelo je Novo ljeto". The lyrics are written below each musical line. Chords are indicated above the notes.

Chords: C, G, F, C, F, C, G, C, F, C, G, C, G, C, G, C, G, C, F, C, G, F, G, C, G, C, G, C, G, C.

Lyrics:

No - vo lje - to sri - čno, ve - se - lo. Po - čelo je No - vo lje - to, ne - ka bu - de nam svim sve - to.

Sva - ko lje - to Bož - ji dar svim nam da - no je na mar.

Sva - ko lje - to Bož - ji dar svim nam da - no je na mar.

Ka - ka će nek a - vo lje - to bit? Ča će sa - mo o - na da - pri - mit?

Će bit sri - č - na i - li ra - das - no? Će bit tuž - no i - li ža - los - no?

Novo ljeto srično, veselo. Počelo je Novo ljeto neka bude svim nam sveto.
Svako ljeto Božji dar, svim nam dano je na mar.

1. Kako će nek ovo ljeto bit? Ča će samo ono doprimit?
Će biti srično ili radosno, će biti tužno ili žalosno?
2. Novo Ljeto novi početak. More bit lip, dobri užitak.
Moru dojti teške ure ke: Najvažnije Božji blagoslov je.

Jačka: čitati i božati tekst,
upoznati i ponoviti pojedine riči!

U zimi je pogibelno!

Pazi!

U zimi su dani kratki, a noći duge.

Zato je u ovom času jako pogibelno hoditi na cesti.

Ča/Što je važno da imas kod sebe, ako ideš van. Prekriži pogriješne slike!

Tip: Skrsnuta puževa hižica

Autor ove knjige je
odgojiteljica Silvia Mühlgaszner,
a ilustrirala ju je Eva Probst

Desetko dice iz čuvavnice je išlo s odgojiteljicom šetom Anom na izlet u lozu.

Vidili su čuda raslin i životinje. Najednoč je Ayse, ona je divičica iz Turske, doprinijela puževu hižicu ťeli Ani. Tako su svaka dica iskala puževe hižice.

Onda su pobrojila: „Jedan, dva, tri, četiri, pet, šest, sedam, osam, devet, deset!“ Vrijeda su se dica dala najzad na put. Pred čuvarnicom su čekali odraslići, a dica su povidala o izletu. Jedna majka je pobrojala puževe hižice po nijemšku.

Najednoč su upamet zeli, da ţali jedna puževa hižica. Tela Roza, jedna staramajka, je pobrojala puževe hižice po hrvatsku.

Jedan otac, njegovo ime je Ali, je pobrojio po tursku, stariotac Ferenc po ugarsku, a ţelac Jimmy po englesku.

Ali svenek je ţalila jedna puževa hižica. Dica su počela iskati. Najednoč je zakriknula Ana: „Dica, ovo je puževa hižica!“

Izdavač ove knjige je hkdc, Željezno, Permayerstraße 9/3 - hkdc@croates.at

Razgovor o knjigi;
slušati cd-jku

Kade je bila deseta puževa hižica morate čitati u ovoj knjigi: „**Skrsnuta puževa hižica**“. Ovu povidajku si moreš poslušati na cd-ploči, moreš ju samostalno čitati ili ti ju moru učitelji, tovaruši, roditelji ili braća pročitati!

Kompjutorski „a-b-c“

Jeziki programiranja

(Programmiersprachen)

Pokidob se ne more jednomu kompjutoru reći
ča/što neka djela, upeljali su se jeziki
programiranja. To su jezici ili zapovidi, ke/koje se
je naučio i ke/koje razumi. Ovimi jezici, ki/koji se
sastoju od slov, znakov i brojev moremo računalu
reći, da izračuna jedan račun, tiska jedan tekst
masnimi slovami ili skine sliku iz mriže.

jeziki programiranja: Java, HTML, PostScript,...

„Provider“ je engleska rič i znači „liferant“ ili „opskrbjavac“. Svaki, ki/koji kani ulaziti u internet,
triba ovakov „opskrbjavač“.

Provider opskrbjava pojedinoga s postupkom u
svitsku mrižu. S ovakovom provider-firmom se
zaključi jedan ugovor. Zatim se dostane jedna
lozinka/ključna rič (Passwort) i jedan telefonski broj
jednoga internet-kompjutora. Postoji i mogućnost
ulaziti u internet preko radio-mriže.

Kazalo

12 mjesec	2
Od siječnja do prosinca	3
Simboli sriće	4
Srični Tom	5
Jednina – Množina	6
Ki/Koji simboli sriće su to?	7
Ča/Što velu moji pet prsti?	8
Simboli sriće	9
Simboli sriće: računi	10
Množenje brojev	11
Poznaš ove mesece?	12
Miseci	13
Vježbe s partnerom!	14
Kalendar za Novo ljeto	15
Skupno kroz ljeto – pomoći jedan drugomu... ..	16
Skupno kroz ljeto – pomoći jedan drugomu... ..	17
Zimski šport u Gradišču!	18
Petar Jandrišević /Jandrisevits	19
Zbogom 2007.! Zdravo 2008.!	20
Jačka: Počelo je Novo ljeto	21
U zimi je pogibelno!	22
Tip: Skrsnuta puževa hižica	23
Kompjutorski „a-b-c“	24

Vlasnik i izdavač / Medieninhaber und Herausgeber:

Narodna visoka škola gradišćanskih Hrvatov - © 2008. HNVŠ

Volkshochschule der burgenländischen Kroaten, 7000 Eisenstadt, J. Permayerstr. 9

Odgovorno uredništvo: Baumgartner Sascha, Bunyai, MAS, MSc Stefan, Buranits Helene, mr Kornfeind Branko,

Kelava Ljuba, Lang Kathrin, Pinterić Brigitta, Wukovits Robert, Živković Silvija

Lektorica: magistra Mühlgaszner, MAS Edith, zemaljska nadzornica za hrvatsko školstvo u Gradišču

Ilustracije: Gabriel Jasmine - **Layout i slog:** Bunyai, MAS, MSc Stefan

Poštanski ured ishadjanja: 7000 Željezno, **Tiskara:** Wograndl Druck, 7210 Matrštof

Izjava polag Zakona o mediji: „**moj novi minimulti**“ je časopis za školare/školarice u Gradišču.

Erklärung gemäß Mediengesetz: „**moj novi minimulti**“ ist eine Zeitschrift für SchülerInnen im Burgenland,
verfasst in kroatischer Sprache. Gefördert vom **Bundeskanzleramt** aus Mitteln der Volksgruppenförderung.